

Regeringskansliet
Näringsdepartementet
n.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över Privat initiativrätt – Planintressentens medverkan vid detaljplanering (SOU 2019:9)

(dnr N2019/00699/SPN)

Länsstyrelsen i Västra Götalands län yttrar sig över slutbetänkande av Översiktsplaneutredningen, Privat initiativrätt – Planintressentens medverkan vid detaljplanering (SOU 2019:9)

Sammanfattning och övergripande synpunkter

Länsstyrelsen tillstyrker betänkandets förslag i sin helhet och vill sammanfattningsvis lämna nedanstående synpunkter på betänkandet.

Länsstyrelsen bedömer betänkandet som genomarbetat. Betänkandet innebär i sig inga större förändringar gentemot dagens möjligheter för planintressenter att bidra med underlag i planprocessen. Däremot blir planintressenternas roll och möjligheter tydligare och mer formaliserade.

Länsstyrelsen är enig med utredaren att kommunen även i fortsättningsvis bör behålla det övergripande ansvaret för planprocessen och myndighetsutövningen. Kommunen har alltid ansvaret för processen, för de avvägningar som behöver göras och för beslutet att anta planen. Förslagen i betänkandet påverkar inte kommunens ansvar eller rådighet över detaljplaneringen.

Länsstyrelsen ser det som positivt att planintressentens medverkan i detaljplaneprocessen förtydligas, utan att den grundläggande ansvarsfördelningen mellan kommun och andra intressenter påverkas.

Länsstyrelsen delar utredningens syn på att planintressentens tidiga deltagande i planprocessen kan medföra en ökad transparens och förståelighet för den demokratiska processens innehåll och värde. Planintressentens möjlighet att, under vissa förutsättningar, i tidigt skede inhämta ett yttrande från länsstyrelsen är positivt då det kan underlätta för kommande eventuella ställningstaganden som rör ingripandegrunderna. Denna möjlighet kan förhoppningsvis leda till mer genomarbetade planförslag redan i samrådsskedet.

Länsstyrelsen ser förutsättningar för att detta kan leda till en effektivare planprocess då relevant information om eventuella planeringsunderlag och utredningsbehov kan komma in i ett tidigt skede. Detta förutsätter dock att underlaget till länsstyrelsen är tillräckligt tydligt för att kunna bedömas utifrån ingripandegrunderna.

Länsstyrelsen delar betänkandets bedömning att kommunen bör ha rätt att bestämma om planintressenten ska ges denna möjlighet eller ej. Länsstyrelsen vill framhålla vikten med tydlighet i hur detta rent praktiskt ska gå till.

Det finns en risk att förslaget i praktiken kommer innebära att planintressenten vill stämma träff med länsstyrelsen för genomgång av ett tänkt planförslag på samma sätt som man har stämt träff med kommunen om det tänkta planförslaget initialt. Vid sammanträffandet kommer det bli svårt att dra gränsen mellan denna information och det samråd som finns beskrivet i 5 kap 14 § PBL.

Länsstyrelsen vill framhålla att det lämpligaste alternativet hade varit om kommunen hämtade länsstyrelsens yttrande i samband med beslut om planbesked. Länsstyrelsen träffar exploatören gärna i tidigt skede i närvaro av kommunen. Om det bedöms lämpligt kan länsstyrelsen även ombesörja inhämtande av information i tidigt skede från annan statlig myndighet. Detta kan länsstyrelsen göra utifrån befintlig överenskommelse med SKL om tidig dialog och utan att plan- och bygglagen ändras.

Länsstyrelsen vill passa på att betona att privata intressenter kan idag hämta ut aktuellt planeringsunderlag från statliga myndigheter inom ett specifikt geografiskt område från den webbaserade katalogen, söktjänsten Planeringskatalogen.se.

Det är bra att möjligheten till inhämtning av yttranden från länsstyrelsen enbart gäller när den planläggning som planbeskedet avser är förenlig med översiktsplanen och länsstyrelsens granskningsyttrande. Det förutsätter dock att den förändring kring ingripandegrunderna avseende strandskydd som föreslogs av Översiktsplaneutredningen i En utvecklad översiktsplanering genomförs. Annars är risken att det uppstår en oklarhet kring strandskyddsfrågan som utgör en ingripandegrund i detaljplaneringen, men i översiktsplaneringen avgränsas till landsbygdsutveckling i strandnära läge (LIS).

Länsstyrelsen vill understryka vikten av att länsstyrelserna tillförs tillräckliga resurser för att kunna lämna yttranden inför planläggning utan att det påverkar övrig verksamhet på ett negativt sätt. Förslaget kommer troligen att påverka länsstyrelserna på olika sätt utifrån olika regionala förutsättningar. Utredningens förslag om tre miljoner kronor för att motsvara förslagets konsekvenser behöver analyseras vidare och fördjupas ytterligare, speciellt för ett stort län som Västra Götaland som har en stor variation på medelstora och små kommuner.

Detta yttrande har beslutats av länsöverdirektören Lisbeth Schultze, efter föredragning av Nina Kiani Janson, chef Plan och bygg. I beslutet har avdelningschef, Lena Malm och Samhällsbyggnadschef, Helena Carling medverkat.

Lisbeth Schultze

Nina Kiani Janson

Detta beslut har bekräftats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Kopia:

marija.grekovska@regeringskansliet.se